

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО
ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

ЗБІРНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ

Мелітополь, 2022

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**ЗБІРНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ
«УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В
ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Мелітополь
2022**

Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти:
збірник науково-методичних праць / Таврійський державний
агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного – Мелітополь:
ТДАТУ, 2022. – Вип. 25. – 362 с.

У збірнику наведено матеріали з навчально-методичної і виховної
роботи науково-педагогічних працівників університету за підсумками
науково-практичної конференції 2021-2022 навчального року.

Редакційна колегія:

Кюрчев С.В., д.т.н., професор, ректор ТДАТУ (головний редактор);
Ломейко О.П., к.т.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи
ТДАТУ (заступник головного редактора); Єременко О. А., д.с.-г.н.,
професор, проректор з наукової роботи; Назаренко І.П., д.т.н., професор,
декан факультету енергетики та комп'ютерних технологій, Ортіна Г.В.,
д.н.держ.упр, доцент, в.о. декана факультету економіки та бізнесу;
Іванова І.Є., к.с.-г.н., доцент, декан факультету агротехнологій та
екології, Болтянська Н.І., к.т.н., доцент кафедри ТСС АПК

Статті опубліковані мовою оригіналу

Адреса редакції: 72312, ТДАТУ пр-т Б. Хмельницького, 18,
м. Мелітополь, Запорізька обл.

e-mail: nmc@tsatu.edu.ua

Науково-методичний центр університету

© Автори статей, включені до збірника, 2022
© Таврійський державний агротехнологічний
університету імені Дмитра Моторного, 2022

Болтянський О.В., Болтянська Н.І. ІННОВАЦІЙНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	144
Попова І.О., Петров В.О. УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПРОФІЛЮ	149
Верхоланцева В.О., Мілаєва І.І., Мілаєв О.І., Паляничка Н.О. РОЛЬ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ГУРТКІВ ДЛЯ СУЧАСНОГО ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	158
Шлєіна Л.І. РИТОРИКА – ГАЛУЗЬ СУЧАСНОГО СОЦІАЛЬНО- ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ.....	163
Попова І.О., Квітка С.О. НАУКОВА ГУРТКОВА РОБОТА – НЕВІД’ЄМНА ЧАСТИНА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ТЕХНІЧНОМУ ЗВО	169
Задосна Н.О., Михайлов Є.В. МЕТОДОЛОГІЯ ОТРИМАННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТАМИ ПРИ ВИЗНАЧЕНІ ПАРАМЕТРІВ ПОВІТРЯНОГО ПОТОКУ У ПНЕВМОРЕШІТНОМУ СЕПАРАТОРІ.....	178
Верхоланцева В.О., Самойчук К.О., Паляничка Н.О. РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ.....	187
Шлєіна Л.І., Адамович А.Є., Поправко О.В. ГЕНДЕРНА ОСВІТА В ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	193
Гулевський В.Б., Постол Ю.О., Стручаєв М.І. УЧАСТЬ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ ЕТТП В ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	201
Самойчук К.О., Паляничка Н.О., Верхоланцева В.О. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	206

УДК 378.147.88

Гулевський В.Б., к.т.н., доц, Постолюк Ю.О., к.т.н., доц.,
Стручаєв М.І., к.т.н., доц.

Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

УЧАСТЬ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ ЕТТП В ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Анотація. У статті розглянуто практичний досвід участі викладачів кафедри ЕТТП в організації науково-дослідної роботи студентів. Визначено найбільш поширений спосіб залучення до науково-дослідної роботи студентів.

Ключові слова: наукові гуртки, науково-дослідна робота, викладачі, наукові дослідження

Постановка проблеми. Сучасна система вищої освіти висуває нові вимоги до професійного становлення фахівців. У процесі освітньої діяльності використовуються різні методи, прийоми та форми аудиторної та поза аудиторної роботи зі студентами для формування компетенцій, реалізації всіх завдань та цілей. Велика роль у формуванні професійного вигляду фахівців енергетиків, які мають всебічно розбиратися у своїй спеціальності, знати всі проблемні питання та вміти вирішувати їх відводиться науково-дослідній роботі. Участь студентів у науковій роботі все більшою мірою виступає рушійною силою їх залучення у процес створення матеріальних та духовних цінностей.

Найбільш поширеним способом залучення до науково-дослідної роботи у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного є участь студентів у наукових гуртках. Позитивною стороною студентських гуртків є їх систематичність та масовість.

Тому зацікавлення студентів до науково-дослідної роботи стає важливим фактором, що сприяє професійному навчанню майбутніх фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науково-дослідна діяльність на кафедрі електротехнологій і теплових процесів дозволяє виявити найбільш здібних, талановитих і схильних до науково-дослідної роботи студентів. Робота у наукових гуртках сприяє підвищенню рівня наукової підготовки, підвищенню якості професійної підготовки випускників, створенню умов для формування творчої активності студентів, допомога у самостійному науковому пошуку та організаційному забезпеченні їх наукової роботи.

На кафедрі працюють такі наукові гуртки:

- Енергозбереження в теплотехнологіях, керівник к.т.н., доцент Постолюк Ю.О.;
- Електротехнології в агропромисловому комплексі, керівник к.т.н., доцент Гулевський В.Б.;
- Теплові насоси та теплогенеруючі установки, керівник к.т.н., доцент Стручаєв М.І.;
- Електротехнології в сільськогосподарському виробництві, керівник к.т.н., доцент Борохов І.В.;
- Ультразвукова обробка сумішевого біопального, керівник к.т.н., доцент Кушлик Р.В.;
- Обробка біопального ультразвуком і НВЧ електромагнітним полем, керівник к.т.н., ст.викладач Кушлик Р.Р.;
- Вплив електромагнітного випромінювання на біологічні об'єкти, керівник к.т.н., доцент Орел О.М.;
- Дослідження роботи магнітного вихрового водонагрівача, керівник к.т.н., доцент Стюпін Ю.О.;
- Розробка системи електромагнітного впливу на біологічні об'єкти, керівник к.т.н., доцент Попрядухін В.С.

Основними завданнями студентських наукових гуртків є:

- залучення до роботи студентів, які виявляють інтерес до науково-дослідної роботи;
- організація науково-дослідної роботи студентів;
- поглиблене вивчення студентами обраної дисципліни.

Щороку до гуртків залучають нових студентів, надаючи учасникам чудові можливості для саморозвитку та навчання, можливості тіснішого, неформального спілкування з викладачами, які у свою чергу, повинні мати індивідуальний підхід до кожного студента та проявляти більш глибокий інтерес до навчального процесу, мати актуальні та сучасні на сьогодні знання.

На засіданнях гуртків розглядаються основи та методики ведення наукового дослідження, обговорюються результати наукової роботи членів гуртків (наукові статті, реферати та конкурсні роботи тощо). Робота проводиться за планами, що затверджуються на початку навчального року на засіданні кафедри.

Для організації науково-дослідної роботи студентів, поряд з систематичним підвищенням методичної та наукової кваліфікації викладачів, має першорядне значення наявність відповідної матеріально-технічної бази і забезпеченості спеціалізованих аудиторій сучасним лабораторним і демонстраційним обладнанням. Наявність в лабораторіях електротехнологій, теплотехніки і теплопостачання, електричного освітлення та опромінення і інших лабораторіях кафедри необхідного

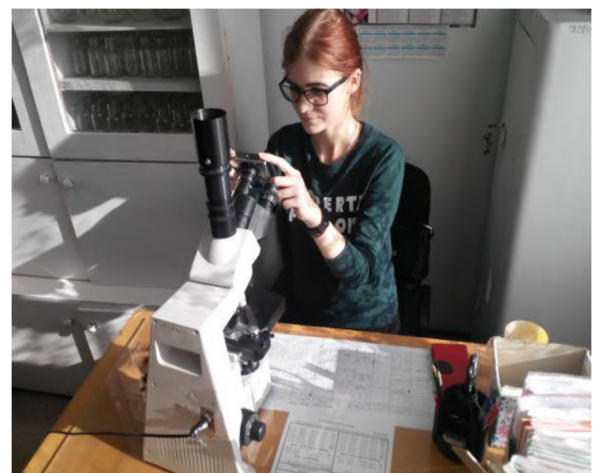
сучасного обладнання дає можливість надати отримані результати лабораторних досліджень в емпіричних і графічних формах, що дозволяє дати пояснення різноманітним фізичним явищам.

Студенти істотно збільшують свій інтелектуальний, освітній та культурний рівень, спілкуючись з науковими діячами, студентами та аспірантами, які займаються науковою роботою.

Формулювання цілей статті. Метою статті є визначення позитивних аспектів практичного досвіду участі викладачів кафедри ЕТПП у організації науково-дослідної роботи студентів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наукові дослідження гуртків здійснюються виходячи із сучасних проблем використання електричної енергії у вигляді електричних полів і електричного струму, а також попереднього перетворення її в інші види енергії (світлову, теплову, магнітну і акустичну) для безпосереднього впливу на біологічні об'єкти і продукцію, а також можливості підвищення рівня ефективності використання теплової енергії у теплотехнологічних установках та пристроях.

Студенти-науковці активно проводять дослідження, аналізують і порівнюють отримані дані, роблять висновки. Це дає можливість висвітлити і впровадити результати своєї діяльності в конференціях, наукових виданнях, олімпіадах, наукових форумах, конкурсах студентських наукових робіт.

Активна реалізація наукових ідей відбувається через винахідницьку продукцію. Також студенти активно реалізують свої можливості при виготовленні діючих моделей. Ці моделі були представлені під час різноманітних заходів у складі локації ТДАТУ. У поточному році за підсумками роботи гуртків студенти приймали участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Технічне забезпечення інноваційних технологій в агропромисловому комплексі», ІХ Всеукраїнській науково-технічній конференції здобувачів вищої освіти ТДАТУ імені Дмитра Моторного, тощо

Висновки. Отриманий досвід роботи гуртків на кафедрі дозволяє розглядати науково-дослідну роботу студентів як важливий та ефективний механізм підвищення якості підготовки випускника спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» та відповідності сучасним потребам суспільства в процесі формування, усебічно розвиненого та конкурентоспроможного фахівця.

Список використаних джерел

1. Гулевський В.Б., Постол Ю.О., Стьопін Ю.О., Стручаєв М.І. Участь викладачів кафедри ЕТТП у програмі підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: зб. наук.-метод. праць. ТДАТУ. Мелітополь. 2021. Вип. 24. С.93–97.

2. Постол Ю.О., Стручаєв М.І., Гулевський В.Б. Структура викладання теплотехнічних дисциплін при дуальній та дистанційній формі навчання. Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: зб. наук.-метод. праць. ТДАТУ. Мелітополь. 2020. Вип. 23. С. 162–168.

3. Стьопін Ю.О., Постол Ю.О., Гулевський В.Б. Вирішення інформаційних завдань при викладанні дисципліни «Енергозбереження і використання поновлювальних джерел енергії». Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: зб. наук.-метод. праць. ТДАТУ. Мелітополь. 2020. Вип. 23. С. 192–197.

4. Стьопін Ю.О., Постол Ю.О., Гулевський В.Б. Сучасні підходи до викладання дисципліни «Електротехнологія». Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: зб. наук.-метод. праць. ТДАТУ. Мелітополь. 2020. Вип. 23. С. 197–202.

5. Гулевський В. Б, Постол Ю.О., Стьопін Ю.О., Стручаєв М.І., Борохов І.В. Шляхи оптимізації навчальної дисципліни «Електротехнології» у формуванні професійних якостей майбутнього фахівця аграрної сфери.// International Trends in Science and Technology: Proceedings of the VI International Scientific and Practical Conference. Vol.1 (С. 30 – 32) 2018.

6. Стьопін Ю. О., Гулевський В. Б., Перова Н. П. Энергозбереження і використання поновлювальних джерел енергії: Методичні вказівки до практичних робіт для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 141 “Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка”. Мелітополь: ПП Белень Л.В, 2019. 60 с.

7. Кафедра електротехнології і теплові процеси. Наукові гуртки. ТДАТУ: веб-сайт. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/ettp/naukova-dijalnist/naukovi-hurtky/> (дата звернення: 22.02.2022).

Hulevskiy V., Postol Y., Struchaiev N. Participation of teachers of the department of electrical technology and thermal processes department in the organization of scientific research work of students

Summary. The article considers the practical experience of the participation of teachers of electrical technology and thermal processes department in the organization of students' research work. The most common way to involve students in research work has been determined.

Key words: scientific circles, research work, teachers, scientific research.

Науково-методичне видання

УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ

Надруковано з оригіналів макетів замовника
Підписано до друку 26.04.2022 р. формат 60x84 1/16
Папір офсетний. Наклад 100 примірників
Замовлення № 1045

Виготовлювач ПП Верескун В.М.
Видавничо-поліграфічний центр «Люкс»
м. Мелітополь, вул. М. Грушевського, 10 тел. (0619) 44-45-11

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виробників
і розповсюджувачів видавничої продукції
від 11.06.2002 р. серія ДК № 1125